

**Wniosek końcowy w sprawie nadania tytułu *doktora honoris causa*
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Arcybiskupowi Seniorowi ks. dr. Edmundowi PISZCZOWI**

Arcybiskup dr Edmund Piszcz

Pierwszy metropolita archidiecezji warmińskiej, dziś jej senior zaliczany do grona wybitnych postaci w episkopacie polskim, świetny nauczyciel akademicki, wartościowy duszpasterz i wspinały kaznodzieja, kierujący się dewizą *Diligimus opere ac veritate* /Miłujmy czynem i prawdą/, doktor honoris causa Uniwersytetu warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Fundamentalny rejestr dokonań Jego Ekscelencji stanowiący podstawę wniosku o nadanie tytułu doktora honoris causa Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie:

- a) Aktywna, wieloletnia działalność duszpasterska na rzecz środowiska kościelnego, zarówno w wymiarze ogólnopolskim, jak i regionalnym
- b) Szeroka działalność naukowa, duszpasterska, organizacyjna i społeczna ks. Arcybiskupa Edmunda Piszcz na rzecz dwóch regionów północnej Polski - Pomorza Nadwiślańskiego (diecezja chełmińska) oraz Warmii, Mazur i Powiśla (metropolia warmińska)
- c) Aktywna działalność akademicka obejmująca zarówno Wydział Teologii UWM, jak też całe środowisko akademickie w Olsztynie, łącznie z Uniwersytetem
- d) Aktywna inspirująca działalność charytatywna, ekumeniczna Jego Ekscelencji na Warmii i Mazurach. Wybitne zasługi na rzecz pojednania polsko-niemieckiego ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców Warmii i Mazur.

Bydgoszcz –Olsztyn-Pelplin i znów Olsztyn. Kreowanie wizerunku.

Edmund Michał Piszcz urodził się w Bydgoszczy 17 listopada 1929 roku i tu rozpoczął swą edukację w miejscowych szkołach w trzech różnych okresach historycznych Polski-w okresie międzywojennym, w czasie okupacji i w pierwszych latach po zakończeniu wojny. Liceum Ogólnokształcące ukończył w 1950 roku w Olsztynie-było to Jego pierwsze zetknięcie się z Warmią, do której powróci na stałe.

Studia filozoficzne i teologiczne odbył w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, tam też przyjął święcenia kapłańskie 10 maja 1956 roku. W diecezji chełmińskiej realizował swoje pierwsze lata kapłańskie i biskupie. Z chwilą nominacji papieskiej na biskupa pomocniczego diecezji chełmińskiej w 1982 roku poszerzył się zakres Jego posług i przedsięwzięć. Nie przerywając wykładów z historii Kościoła, wypełniał jednocześnie liczne obowiązki, wynikające z nowego urzędu: wikariusza generalnego, prepozyta Kapituły Katedralnej Chełmińskiej, tradycyjne wizytowanie parafii. W czasie stanu wojennego wielokrotnie odwiedzał internowanych w Strzebielinku pod Wejherowem i w innych

miejscach odosobnienia. W dniu 11 listopada 1985 roku biskup Edmund Piszcz otrzymał papieską nominację administratora apostolskiego diecezji warmińskiej

Znaczącymi wydarzeniami duszpasterskimi już w pierwszych latach posługi na Warmii było przeprowadzenie drugiego nawiedzenia diecezji warmińskiej przez kopię obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej /1986-1987/ i zorganizowanie Kongresu Eucharystycznego w 1988 roku. Dążąc do ściślejszego włączenia się świeckich, zwłaszcza młodzieży, do duszpasterstwa i życia społecznego poszczególnych parafii powołał do życia Akcję Katolicką i Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży. Wyrazem zatroskania biskupa Edmunda Piszcz o ludzi samotnych, chorych i potrzebujących pomocy były akcje charytatywno-społeczne, a także powołanie do istnienia domów samotnej matki w Brąswaldzie i Elblągu oraz hospicjum dla chorych w stanie terminalnym w Elblągu.

Zasługi i zaszczyty. Wśród wybitnych postaci w episkopacie polskim.

26 czerwca 1962 roku ks. arcybiskup Edmund Piszcz uzyskał prawa i tytuł doktora Świętej Teologii, broniąc pracy doktorskiej pod tytułem „Geneza i przebieg toruńskiego Colloquium Charitativum za Władysława IV w 1645 roku”. 9 lipca 1962 roku został mianowany profesorem historii Kościoła i wykładowcą języka łacińskiego i niemieckiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Pelplinie, a także dyrektorem miejscowego Archiwum Diecezjalnego /funkcję tę sprawował do roku 1980/. Dwukrotnie, w latach 1973/1974 i 1979/1980, korzystając z przyznanego mu stypendium naukowego, studiował w Instytucie Historii Kościoła w Moguncji. Już w latach studenckich, na przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, współpracował z Romualdem Gustawem, Dyrektorem KUL-owskiej biblioteki, pisząc hasła do „Hagiografii Polskiej”. Współpracował także z redakcją „Encyklopedii Katolickiej”, w której na prośbę prof. Bolesława Kumora zamieszczał także hasła o tematyce kościelnej.

22 października 1970 roku Ojciec Święty, Paweł VI, zaliczył ks. Edmunda Piszcz do grona swych kapelanów. 3 kwietnia 1982 roku Ojciec Święty, Jan Paweł II, mianował ks. Edmunda Piszcz biskupem pomocniczym chełmińskim. 20 maja 1982 roku otrzymał święcenia biskupie w Pelplinie z rąk arcybiskupa Józefa Glempa. 22 października 1988 roku został biskupem diecezjalnym warmińskim. 25 marca 1992 roku został pierwszym arcybiskupem metropolitą warmińskim. Funkcję tę będzie sprawował do roku 2006.

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, gdy ks. arcybiskup Edmund Piszcz był metropolitą warmińskim, ukończono budowę nowego gmachu Wyższego Seminarium Duchowego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” w Olsztynie na osiedlu Redykajny, wybudowano także nowoczesne Centrum Charytatywne Caritas ze schroniskiem dla matek z dziećmi, nowy gmach biskupów i budynek kurii metropolitalnej. Także w tym okresie posługi arcybiskupiej powstało ponad 110 nowych parafii, nowe dekanaty oraz sanktuaria diecezjalne, jak św. Rocha w Tłokowo, NMP Różańcowej w Lwowcu czy NMP Matki Miłosierdzia w parafii św. Jerzego w Kętrzynie. Kętrzyńska kolegiata, świątynia św. Katarzyny w Braniewie oraz katedra w Olsztynie, zostały podniesione do rangi bazyliki mniejszej. W ramach pracy nauczycielskiej i akademickiej publikował listy wielkopostne i okolicznościowe kazania w „Warmińskich Wiadomościach Archidiecezjalnych”. Jako wybitny popularyzator wiedzy sakralnej od kilkunastu lat głosi katechezy radiowe. Od roku akademickiego 1985-1986, już jako biskup warmiński, wykladał historię Kościoła w

Warmińskim Instytucie Teologicznym w Olsztynie. W roku 1999 został pierwszym Wielkim Kanclerzem Wydziału Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Ks. arcybiskup Edmund Piszcz pełnił wiele odpowiedzialnych funkcji w Episkopacie Polskim. Był przewodniczącym Rady ds. Migracji, Turystyki, Pielgrzymek oraz Zespołu ds. Kontaktów z Kościołem Ewangelicko-Augsburskim, członkiem Zespołu ds. Kontaktów z Polską Radą Ekumeniczną, członkiem Zespołu ds. Kontaktów z Konferencją Episkopatu Niemiec. W latach 1983-1995 przewodniczył Komisji Episkopatu Polski ds. Misji. Był członkiem Rady Głównej Konferencji Episkopatu Polski. W latach 1989-1994 był członkiem watykańskiej Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów.

W okolicznościowym przesłaniu Ojca Świętego, Benedykta XVI /13 maja 2006 roku ks. arcybiskup Edmund Piszcz obchodził jubileusz 50-lecia kapłaństwa/, przypomniano o zasługach Jego Ekscelencji dla seminarium i archiwum diecezji pelplińskiej, a także o Jego staraniach na rzecz utworzenia Wydziału Teologii Katolickiej na powstającym w 1999 roku Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie.

Na rzecz ekumenizmu i pojednania.

Ważne miejsce w dorobku organizacyjnym, religijnym i społecznym ks. arcybiskupa Edmunda Piszcz zajmuje działalność na rzecz jedności chrześcijan, wszelkie przedsięwzięcia o charakterze ekumenicznym. W roku 2000 wszyscy zwierzchnicy Kościołów chrześcijańskich oraz społeczności chrześcijańskich Warmii i Mazur podpisali dokument o uznawaniu na zasadzie wzajemności aktu chrztu. Wśród sygnatariuszy tego porozumienia był także ks. arcybiskup Edmund Piszcz. Na stałe do kalendarza uroczystości diecezjalnych wpisał się Tydzień Modlitwy o Jedność Chrześcijan. Ksiądz Arcybiskup wygłaszał często z tej okazji także na zasadzie wzajemności kazania w kościele ewangelickim oraz cerkwi prawosławnej w Olsztynie, czy w kościele metodystycznym w Ostródzie. Za działania na rzecz ekumenizmu ks. arcybiskup Edmund Piszcz został uhonorowany w roku 1996 odznaką „Zasłużony dla Warmii i Mazur”. Gdy w roku 1992 zlokalizowane zostały siedziby i struktury nowych diecezji w Elku i Elblągu metropolita warmiński Edmund Piszcz został kodyfikatorem nowej wspólnoty-diecezjalnej i metropolitarnej, katolickiej i chrześcijańskiej, nowej społeczności świeckich i duchownych, jak i wszystkich ludzi dobrej woli i wszystkich pokoleń.

Po nominacji na stanowisko administratora apostolskiego Jego Ekscelencja nawiązał kontakt z Wizytatorem Apostolskim dla Warmiaków w Niemczech. Wielokrotnie uczestniczył w corocznych spotkaniach tej społeczności w Werl w Westfalii. Z kolei Warmiacy przyjeżdżali do swojej dawnej „małej ojczyzny”, do Olsztyna, Fromborka, odwiedzali sanktuaria w Świętej Lipce i Gietrzwałdzie. Ksiądz Arcybiskup Edmund Piszcz pełnił wtedy funkcję gospodarza, często towarzysząc Warmiakom w ich pielgrzymce, by wspólnie poprzez pielgrzymowanie, spotkania i rozmowy budować jedność i zgodę. Te kontakty ułatwiła Mu dobra znajomość języka niemieckiego i brak uprzedzeń. Od roku 1991-gdyż wcześniej sprzeciwiały się temu polskie władze-zaprowadził regularne msze św. w języku niemieckim w dwóch kościołach olsztyńskich. Doceniły tę Jego działalność na rzecz pojednania władze Republiki Federalnej Niemiec, przyznając Jego Ekscelencji za to religijne i społeczne zaangażowanie Wielki Krzyż Zasługi Orderu Republiki Federalnej Niemiec, który wręczono Księdzu Arcybiskupowi w ambasadzie Niemiec w Warszawie w roku 2004.

Dostojnik Kościoła w aspekcie prywatnym.

Ks. prof. dr hab. Anastazy Nadolny z Pelplina-jeden z recenzentów wniosku o nadanie ks. arcybiskupowi dr Edmundowi Piszczowi tytułu doktora honoris causa-przypomniął we wszechstronnym uzasadnieniu owego postulatu następujący fakt z życia metropolity warmińskiego: „W sierpniu 1953 roku z kolegami z roku - Henrykiem Mrossem i Januszem Grochowskim – odbył rowerową wycieczkę od Bydgoszczy przez Lubawę i Grunwald do Olsztyna, następnie wzdłuż i wszerz Warmii, by przez Powiśle wrócić do domu, w sumie 750 km. Nauka w Olsztynie i ta wyprawa pozwoliła mu dosyć dobrze poznać teren, który miał stać się jego polem pracy. Dlatego mógł później powiedzieć: „Kiedy przybyłem na Warmię, wiedziałem do jakiej przychodzę diecezji...”.

Olsztyn, dnia 25 marca 2014 r.

Promotor prof. dr. hab. Andrzej Staniszewski

P R O T O K Ó Ł
z głosowania podczas posiedzenia Senatu
Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

w dniu 28 marca 2014 roku

**w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa Arcybiskupowi Seniorowi
ks. dr. Edmundowi PISZCZOWI**

W głosowaniu wzięło udział osób obecnych i uprawnionych do głosowania.

Ważnych głosów oddano, w tym:

za wnioskiem głosowało	 osób,
przeciw wnioskowi głosowało	 osób,
wstrzymało się od głosowania	 osób.

Komisja Skrutacyjna

1. prof. dr hab. Zbigniew CHOJNOWSKI	
2. dr n. wet. Marek JAŁYŃSKI	
3. dr Krzysztof ŁOŻYŃSKI	
4. mgr inż. Zdzisława ŚWITAŁA	
5. mgr Mirosław STANKIEWICZ	
6. przedstawiciel STUDENTÓW	
7. przedstawiciel DOKTORANTÓW	